

Αλεξάνδρα Μίσκου

Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα Φιλοσοφικών & Κοινωνικών Σπουδών
Εργαστήριο Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης, KEME-ΠΚ

«Η ανάπτυξη της ντροπαλότητας ως αυτο-αναφορικού συναισθήματος σε βρέφη τεσσάρων έως 10 μηνών»

Πέμπτη, 24 Νοεμβρίου 2022, 17:30

Σύνδεσμος στη διαδικτυακή πλατφόρμα:

<https://us02web.zoom.us/j/83378774244?pwd=ZnlieWNkTVF4T1RCSzlobHJWRjVZdz09>

Meeting ID: 833 7877 4244 | Passcode: 239857

Περίληψη

Η παρούσα συγχρονική νατουραλιστική έρευνα εξετάζει τη ντροπαλότητα ως αυτο-αναφορικό συναίσθημα που εκλύεται όταν το βρέφος αντιλαμβάνεται ότι γίνεται αντικείμενο προσοχής από ένα άλλο πρόσωπο (Asendorpf, 1990· Reddy, 2000). Διερευνάται η εμφάνιση και η ανάπτυξη της συγκεκριμένης συγκινησιακής έκφρασης σε 40 βρέφη τεσσάρων έως δέκα μηνών α) κατά την είσοδο ενός ξένου προσώπου στο σπίτι, ενώ η μητέρα ανοίγει την πόρτα κρατώντας το βρέφος στην αγκαλιά της, και β) λίγο αργότερα, όταν οι τρεις σύντροφοι επικοινωνούν φυσικά και αυθόρμητα, μετά από μία στοιχειώδη εξοικείωση του βρέφους με τον ξένο. Η μικρο-ανάλυση της βιντεοσκοπημένης αλληλεπίδρασης αναδεικνύει ότι: α) κατά την είσοδο του ξένου προσώπου στο σπίτι παρατηρείται υψηλότερη συχνότητα ντροπαλών βρεφικών εκφράσεων σε σύγκριση με τη μετέπειτα τριαδική αλληλεπίδραση, β) η ντροπαλότητα εκδηλώνεται από πιο πολύπλοκα σχήματα όσο αυξάνεται η ηλικία (στα βρέφη τεσσάρων και έξι μηνών παρατηρείται αποστροφή του βλέμματος, ντροπαλό χαμόγελο και επιστροφή του βλέμματος, ενώ στα βρέφη οκτώ έως δέκα μηνών παρατηρούνται περισσότερες κινήσεις κεφαλιού και χεριού σε συνδυασμό με αποστροφή του βλέμματος και ντροπαλά χαμόγελα), και γ) στο δείγμα μας, η βρεφική ντροπαλότητα εκδηλώνεται στο πλαίσιο μίας θετικής αλληλεπίδρασης. Συγκεκριμένα, όλα τα βρέφη κοιτάζουν με ενδιαφέρον και περιέργεια τον ξένο πριν από το επεισόδιο της ντροπαλότητας, ενώ μετά την ντροπαλή έκφραση τα βρέφη επιστρέφουν την προσοχή τους στον ξένο με εκφράσεις χαράς. Η βρεφική ντροπαλότητα φαίνεται να είναι ένας εγγενής τρόπος αυτορρύθμισης της έντασης και της αμφιθυμίας που προκαλείται από το βλέμμα του άλλου, ενώ ταυτόχρονα προετοιμάζει το βρέφος για επικοινωνία με τον άλλο.

Λέξεις κλειδιά: αυτο-αναφορικά συναισθήματα, βρεφική ηλικία, θετική ντροπαλότητα

Η **Αλεξάνδρα Μίσκου** είναι υποψήφια διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Κρήτης του Τμήματος Φιλοσοφικών & Κοινωνικών Σπουδών και Υπότροφος του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ξεκίνησε τις προπτυχιακές της σπουδές στο τμήμα Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Στη συνέχεια, πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο Κρήτης στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα *Πολιτισμός και Ανθρώπινη Ανάπτυξη* με κατεύθυνση στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία με έμφαση στην εφηβεία, ενώ έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στην Παιδαγωγική Σχολή της Φλώρινας, στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα *Επιστήμες της Αγωγής* με κατεύθυνση Δίγλωσση Ειδική Αγωγή. Στα πλαίσια της διδακτορικής της διατριβής μελέτα το αυτο-αναφορικό συναίσθημα της θετικής ντροπαλότητας στην πρώτη βρεφική ηλικία κατά την παρουσία της μητέρας και ενός ξένου σε νατουραλιστικό πλαίσιο. Έχει συμμετάσχει ως εισηγήτρια σε διεθνή συνέδρια Αναπτυξιακής Ψυχολογίας.